

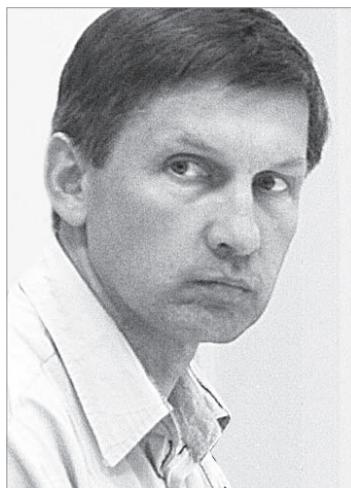
PDFlib PLOP: PDF Linearization, Optimization, Privacy

Page inserted by evaluation version

www.pdflib.com – sales@pdflib.com

TIIDÄTAHTMINÖ

MARGUS TIMMO: Foto Igor Taro

Tasuta õppenkoht nõuab kokkulepe-test kinnipidamist

Taas avaneb kolmel Setomaalt pärít noorel taas võimalus kandideerida ülikooli täiedavatele õppemaksuvabadele kohtadele. Valdade Liidu juhtuse esimees Margus Timmo selgitab, millised kohustused niisuguse pakumisega kaasnevad.

Igor Taro

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Kes teeb noortele sellise kingituse õppemaksuvaba koha näol?

Sisuliselt teeb selle kingituse ülikool, kes on võtnud endale niisuguse kohustuse, sest Setomaalt on võimalus saata täiendavalt õppima kolm inimest, kes jäavat joone all.

Sellega säästavad nende vanemad vähemalt 20 000 krooni igal aastal — ehk täpselt niipalju kui on selle koha õppemaks. Ja sellest lähtuvalt peaksid need vanemad mängima suurt rolli noorte väärushinnangute kujundamisel.

Millega tuleks kandideerijatel arvestada?

Lepingu järgi peaks tasuta kohale saanu võtma osa ning aitama korraldada aastas vähemalt üht üle-Setomaalist sündmust ning osalema aktiivselt vähemalt ühe oma valla ürituse korraldamisest.

Oma tudengipõlvset mäletan, et õppimisest jää aega ikka natuke üle küll. Küsimus on siin prioriteete sättimises.

Kuidas on see programm seni end õigustanud?

Praegu oleme natuke mures kogu selle hea ettevõtmise suhtes. Ühelt poolt ei saada oma kohustustest aru — arvatakse, et saan sisse ja ongi kõik hea, aga edasi se osas pole kokkulepped enam tähtsad.

Teisalt on mure ka see, et Setomaal ei toimu tööjõu planeerimist ei kohalikes ettevõtetega ega omavalitsustes. Vigisetakse küll, et töökäsi napib, aga praktikas ei tegele juhid aktiivse otsimisega.

Nüüd on meil esimene lend lõpetajaid tulemas ja praktikas tunub kohati, et tööandjate poolt tõsine huvi nende vastu puudub.

Kandideerimisteave lk. 5

Veinimeistri Vananurmõ Ilmar: Kangõ miis üle kolmõ riigi

Üts suur riik pelgäs tuud setot niipall' o, öt pand tä musta nimekirja üteh töisi keisririigi kõgõ suuröbidö vainlaisiga'.

Linnamäe Lauri

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Üteh töösõh, vähbäh riigih peetas timmä niisamata tüütüst tagurlasõst, kinkölö miiildüs plakatiga rehki', rüüki' ja piiri völssi vidämiso peräst korgõ mäe otsah istvat vabariigi valtsust sõimada'.

Kolmadah, kõgõ tsill'obah riigih austadas timmä a väega ja tuuperäst öt tä om kunigriigi kõgõ parep veinimeistri. Valu nii hüü, öt tuu märkmigu ja fotoparaadiga' miis valti kuniga hindä veinimeistris.

Vananurmõ Ilmar om nii keerulinõ ineminõ, öt timäst om eiski' rassõ kirot'a.

Karmoskat mängmä

Kõgõpäält tuuperäst, öt tä tegeles nii pall'osidö asjuga'. Küll om tä pikält Setomaal Vinneema-poolsõ pala ar' andmisõ vasta sõdinu', küll vindläsega' piirikontrahti tegemiso vasta. Ja luulötusini kirotanu' ja leedu keelest raamatut eesti kiildö ümbre pandnu'. Sis pikält Setomaal aolehte toimöndanu', sis jälki' protestö kirotanu' ja setokösi Talinahe ülekohto vasta protestma vidänü' ja päale tuu viil pikält ka Seto Kongressi Väñoobidö Kogoh olnu'.

kirot Märka tuukord. Ilves mõtlös tuu päale veid'okosõ ja pakk, öt täks ommava' Vananur-

mõ luulötusõ' Märka jaos pall' o ilosa'. «Timä luulötusõ' omma' tuu poool päält, kost meid Märka-ga lövvä-äai», ütles Ilves.

Märkõ tutva Lennuki Lembit ütles ökvalt vällä, öt Vananurmõl om lihtsalt väega pall' o asju süäme pääl. «Tä tege kah asju süäme ja ummist põhimõttist tä hindä pareba käek' augi peräst perrä annai», tiid Lennuk.

Vananurmõ tutva Lennuki Lembit ütles ökvalt vällä, öt Vananurmõl om lihtsalt väega pall' o asju süäme pääl. «Tä tege kah asju süäme ja ummist põhimõttist tä hindä pareba käek' augi peräst perrä annai», tiid Lennuk.

«Nii kavva olt öks «hüä» inõminõ, ku halusit teemasit putta-ai», tiid Lennuk ja tuu näätüsest üte kärnä Eesti riigi perseh, midä Vananurmõ om kõvastõ krõhvitanu': Vinne poolõl pääle läjet Setomaal sündünileki rotadas passi sünnikotusõst suuri tähtiga' VINNEEMA. «Eiski õiguskantsler Teder om jo ülmü', öt vinne okupatsiooni piat kaeama samamuudu ku säksa okupatsiooni ja kirotamama passi sünnikotusõst Eestimaa», ütles Lennuk.

«Vai viil tösisõba' tema', nii ku' Vinne poolõl jäägidõl pensi massminõ — valsusõl ja võimuparteile säändse' jutu' meeldü-üi».

Vananurmõnakas seto asjaajama katsakümnedäist aastagist päälle, ku luudi Seto Selts.

«Parhillaadsõt omma' tuust seltskunnast töösõ' inemiso'

timmä kangõ vältlõmiso peräst imehlese', sis mitmit om tä ka' otsani ar' pahandanu'. «Tä om üts kõgõ kimmabidõ põhimõttidõga' inemine, hingega seto niipall' o ku üts inemine suutumast saa uma rahva patrioot olla», kõnõlõs Vananurmõ vana sõbõr ja Põlvamaa miis, parhilanõ Talina liinaaomõtnik Pe-

lisaarõ Georg.

«Tä om ummilõ põhimõttidõ kindlas jaanu', kae-

malda tuu päale, kas tuust hindale hüvää vai kurja sünnsüs.»

Seto kirämiis

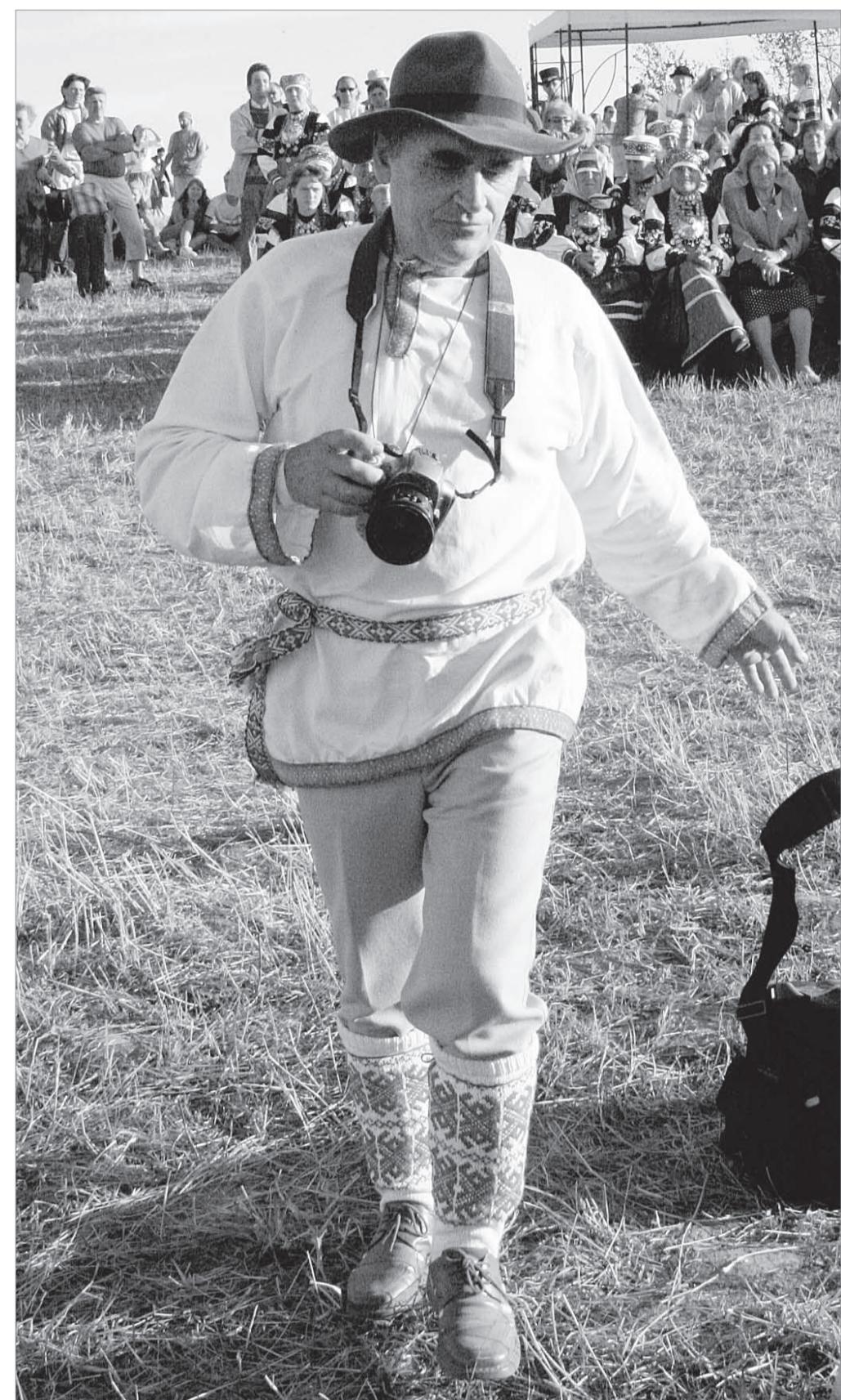
Ku õgast setost laulumiiist saai, sis kindlahe om Vananurmõ üts tähtsäbit seto kirämihihi.

Ilvese Aapo sai Vananurmõga tutvas päale tosina aastaaga tagasi, ku Aapo Vananurmõ edimäist luulötusini raamatut «Lehed tuulest kantud» ummi joonstusiga ilost. «No tä om sääne õrn luulötaja hing, kiääsaa-ai' ülekohtoga' leppü» ütel Ilves. «Luulötusõ' omma' täll'hella' ja kauni' höllandusõ.»

Tuudsamma arvas tiidä' humorist ja kirämiis Märka Veiko, kiää' määnegi aig tagasi niemet Vananurmõ Põlvamaa kõgõ kuulsabas naispoeedis. «Tsuuda, öt Põh'a-Võromaal om nii veid' o' arvostatavit naisluulötaj. Önnö Vananurmõ Ilmar küüüs veid'ogi korgõppa, paistus vällä, a tuudgi' hulga, mitte kvaliteedi poollost.»

kirot Märka tuukord. Ilves mõtlös tuu päale veid'okosõ ja pakk, öt täks ommava' Vananur-

mõ luulötusõ' Märka jaos pall' o ilosa'. «Timä luulötusõ' omma' tuu poool päält, kost meid Märka-ga lövvä-äai», ütles Ilves.

PILDIMASSIN ÜTEN: Vananurmõ Ilmar Seto Kuningriigh, Foto Igor Taro

rohkõba silmä paistunu', kasvai Hörrna Aare näätuses,» ütel Pelisaar. «Meedia om töisi vaest rohkõp armastanu', nuu' omma' paindiguba' olnu'.

Preemja laureaat

A tuu, kuismuud Vana-nurm sai Vinne riigi, midä täämbä vöit jo jälki keisririigis kutsu', vainlasõs, om otsani eis-väri lugu. Tä oll Eesti valtsust aastit sajatanu' ja kogoni hirmase ähvärändanu', öt ka noid inemisi «naatas ütskõrd üle lugõma», kiää Petseremaa hinnaga Eesti Euroliitu ja Natohe veivä ja kitnū' pronkssoldanni Talina kesklinnah. No hüäkene, tä kitt õnnö tuu peräst, öt niikavva ku vinne väe' olö-öi' Petserest Irboska taadõ kaonu', nii kavva om okupatsioon edesi ja tuuperäst kõlbanu' Aljoša Talina liina keskpaika väega hõste.

Vananurmõnakas seto asjaajama katsakümnedäist aastagist päälle, ku luudi Seto Selts. «Parhillaadsõt omma' tuust seltskunnast töösõ' inemiso'

Vinne keisri putinjugend, kiäähtaso' niisamata Aljošat säälsamah näätä', koh Vananurmõgi, pa-

hasi ku tuu päale kaemalda öks otsani ar' ja panniva' Vananurmõ kõgõ Ilvese (Toomas-Hendrik, mitte Aapoga) ja Ansipi ku Tarto Ennuga ütte musta nimekirja ku Vinneema kõgõ suuröba vainslaõ. Kaibisiva' viil õkva vine välisministrilõ, öt Vananurmõ noud Vinnemaalt Petseremaa iist hüvitust ja kõigi nõukogodõ mälehtüskive maahavõtmist ja vahtsõ Eesti-Vinne piiri ümbre-märkist.

Ku Setomaal om ant ögasu-gumatsi preemjat ja aunimmi, nii ku aasta inemiso', sis minkõgi peräst om Vananurmõ nuidi siäst vällä jaanu', murõhtas Pelisaar. «Või olla', öt sääl takah om Ilmar-i seluum — tä om uma ökväit-lemissõ komboga ja ummi põhi-mõttidõ peräst kerge töisisiga tullü

püürdmä, vaest tuuperäst tunnus-ta-ai' ka' kõik timä hindä vöitlus-kaaslas' timmä,» arvas Georg.

«Tä om suuröbit preemjat är tiinu' ku seto kuniga veinimeistri. Ma looda öt tä saa tunstudus varahappa ku postuumsõlt.» Pelisaarõl om siski üts avhovind meelest lännu', minkõ Vananurmõ om uma tüh'i ist saanu'. 2002. aastagal oll Ilmar Vananurmõ Anne Vabarba preemia üts laureaadõst — Setomaal lehe visa toimõttamisõ ja kogomiku «Mu Setoma» väljäandmisõ iist.

A s'ool aastagal om tä Seto Kunigriigh tuntu ku kõgõ kövõp veenimeistri ja tuu aamõt om täl kah avvoga vällä teent. «Ma olõ täl küläh k' auna' ja timä veini kah pruumnu',» kitt Lennuki Lembit. «Veini tege tä öks niisamata ku kõkkö muud, kõgõ uma süämegä. Ku tuud hinnata mõistotas, piatki hõste vällä tuloma.» ■